

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Bäckahästen.

Bäckahästen denn har ja ente säl sitt. Menn ja ved di Bäckahästen.
tala ämm hann va lig en vanli häst. Hann komm gåenes imod
dämm. Ja hade en mårbror å en liden bror. Å di hade tjyrad
hästana ude po ängen. Å så lå di i en höstack å passa po
hästana. Mårbror hann va så rädd så, hann hade byssan hos se.
Å då komm där en. "Mårbror, där kommor itt jur." Å då sikta
hann me byssan å skåd, å då fårsvant hann. Denn komm ifrå dam-
men neanfärr gåren.

2294

Skåne
Torin Is
Lund lund komman

2.

Appt. J. Jagers

Præ. Hanna Nilan,

1926

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

J. Torn.

Nattramnar.

Kläckan nie då stängde di portana. Då sto mannen i porten
å råva: "Nu kommor natträmmana". De va itt ortöj, nu kommor
natträmmana. De va nån jur såmm sad i dammana å karp. Di skreg
rätt rälet.

Natt-
ramnar.

Råva, ropa. Ortöj, talesätt. Karpa, snattra.

En spöksyn.

Spöge de tala di meed åmm, menn de har rent gåd bårt. Ella Spöksyn.
så va di så meed te å tala åmm spöge po denn tiden.

Vi jick en tre, fira stýcken. Så komm där en fläck krijs-
fålk längor hånne. Så kómm där en rianes å susa fårbi me. Ja
måtte ta ed hápp övor groven, fárr hann skolle ria fårbi. Å di
andre frågte me vaffárr ja háppa övor gráven? - "Hár kommor
en rianes, hann re ing po stien."

Å piorna di sa, ad där konne komma tjöranes firspann mitt
åmm dan me fira vida hästa. De hade di sitt, å de konne ente va
fablor.

Grov eller gräv, "grop", dike.

Om Kungsmarken (i Sandby sn).

Där har ligged en går po denn backen. Å denn gåren, di hade två döttra å en sön.

Sägen om
Kungsmarken
och dess forna
invånare.

Å di två döttrana hade skängt en kläcka te Longa dämm-tjärka. Å di fick ente ringa förän di kamm po backen.

Å faren å sönen hade blev ovänner. Å sönen satte ill po gåren.

Ja har gåd meed å rövst där i Kungsmarken.

5. 2294

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Ett ställe där folk går vilse.

Å där e en sten åppe i hästháven, auanåmm Kångsmarken;
å så många där komm te denn stenen, så ble di vilse.

Vilse-
gående.

6. 2294

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Visa.

Skämtvisa.

Jag vill ingen fästemo hava,
jag vill heller ingen bedraga,
en i da,två i maren,
så går hela min ungdomstid.

Husförhör.

Här i byen hade di husfårhör i skolan. Di gamle di samla's Husförhör.
kläckan nie. Å så kläckan itt kumm ondommen. Å de vara så länge,
så de va tänt ingan vi sluta.

Å de va nästan sköj itt bede. Där va en dräng hade jymmt se
i itt skåp; hann hade kröved ing jennom fynstred. Tätt ve sluted
så bårja hann å grina höjt, å prästen ondras här de kumm ifrå. Å
hann konne ente kryva ud förän vi andre va gåna.

Menn ad ja va po itt husfårhör i Arendala. Där va de po ställen.
Å vi pior fick kaffe å kagor, å drängana fick en sypp å en smörmåd
me ost.

Bede, stund, "ett tag". Arendala, by i Hardeberga sn, Torna hd.

Begravning.

Di jore tjistorna himma; di tjyffte brädor å tjyllna i Begravning.
bagaronen å skolle kröga brädorna. Här hide bode en mann, sämm
hade jort tjista te se säl. Den sto po låfted te rätta.

Po denn tiden måtte di bära ligen te tjärregären. Di hade
ingen ligvöjn. Di hade lighankle å bar me. De va långa vida
handúga di to nör onge tjistan.

Min far hann va mä po gravöl många gånga, när där va nån
gåramann sämm va dö. Å husmännen di fick va mä po gravöled; de
va i en går äppad jillesgären.

Di fick öl så meed di ville dricka å smör å ost å sådära
tårr mad.

Gravöl, detsamma som även kallades äresöl, var anordnat för
dem, som inte voro bjudna till begravningsmåltiden i sorgehuset.

Linodling och linberedning.

För så odla di meed me hör, menn nu tror ja ente där e en Linodling
och
Linberedning.
inda bid me hör po hela biskåppens goss.

Hören va grann te å se po, när hann vöjste - me di blåe
blomstoren. Så fick vi låga ogrésed bårt, ingan vi rysste `n
åpp.

Fåst, när vi hade rysst `en, så sto hann i små hypor. Så
skolle di reva fröed au, knevlen di kalla. Sin sängte di hann
nör i damma ellor bridde hann po marken. Så skolle hann ligga
där en tre vickor. Så skolle vi rövsa `n åpp. Sin skolle vi
bryda `n, å så ställde vi te me brydejille. Så grava vi itt holl,
å hören lå auanövor, å där sto vi å bröd hann. Så tjyllna di i
holled ongenän. De va fårr hören skolle tårras. Så va där en
gammal kvinga samm va van te å passa hören. Å en fick passa pó,
så hann ente to ill. De konne lätt ta ill i en tåva.

Sin skolle hann skättas - så skolle di stå åpp ad en skätte-
fod å skätta. Så hade vi skättejille. De va itt faselet arbé, de

va ente ladhonga-arbé å skätta.

Linberedning.

Når en da tjente såmm pia, så fick en sått en kappa hör.

Åmm en va dokti, så konne de va två.

Sin så skolle mann hägla `n po en hägla. Ja har häglad meed,
meed en da.

Sin va de te å vria `n åmm en ping po en råck å spinga `n.
Åmm ja ska skrappa, så va ja dokti te å spinga. Piorna di skolle
spinga itt sticke åmm dan.

Ja brugte å spinga meed, sin ja va flytt himm å jälpa mor.

Skåne
Torna
Erik Lundström
1926

11.

2294

1926
Bar. Hans Mikkel
O. Toen

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Julseder.

De va en sed, di satte jus i fynstoren, når di skolle i Julottan.
ottan.
Di jick me stjarnan, så sjong di julavisor, de va vanli- Stjärnsång.
heden te trettenedan.

Skåne
Torna Ud
And. L. och K. Skåne
1886

12.

2294

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Nystr. J. Nyström
Bar. K. Skåne
Torna

Majsjungning och pingstgille.

När di hade sjonged maj, så skolle di gå å tiggå te pinges-
jille. Di fick brö å fläsk å tjyd å ägg.

Maj-
sjungning
och
pingstgille.

Så jick di fåst å sjong maj. Å där di ente fick låv å
sjonga maj, där jick di ente å tiggde.

Ja mings så gått den siste gången di sjong maj. Ja sto här
ude ve gövelen å hörded. De va åttitré. (1883).

2294

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

13

Hanna Nilsson.

Östra Torn, Lunds landsförsamling,

Torna härad.

I ett hus mitt i Östra Torns by bor Hanna Nilsson eller gamla-Hanna, som hon kallas av byfolket. Hon är född 1848 i Puggängarna i Lunds landsförsamling, och sin mesta tid har hon varit bosatt i landsförsamlingen. Fadern var sockenskräddare och gick omkring på gårdarna och sydde. Strax efter konfirmationen kom hon i tjänst. Om sin första tjänst berättar hon: "Strajs ja va komfermért kamm ja å tjena hos en släjtning. Ja fick ente udan litta klär i lön. Vi piör fick va mä å ta åpp tår i mosen." - Hanna Nilsson har haft tjänst först som piga och sedan som hushållerska dels i Lunds landsförsamling, dels i Hardeberga socken. På 1880-talet flyttade hon till modern, som blivit äldre och som nu bodde i Östra Torn - i samma hus som Hanna och hennes yngre syster Elna ännu bo.

Register.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

1. A. Bäckhästen.
2. Nattramnar.
3. En spöksyn.
4. D. Kungsmarken och dess
forna invånare.
5. G. Ett ställe där folk
går vilse.
6. I. En skämtvisa.
7. J. Husförhör.
8. Begravning. Gravöl.
9. M. Linodling ovh linberedning.
11. N. Juldagen och trettondagen.
12. Majsjungning och pingstgille.